

На жаль, питання права на життя людини в сучасному світі донині не врегульовано та продовжує актуалізувати проблеми, пов'язані з позбавленням життя.

Таким чином, право на життя вимагає від держави боротися зі злочинними посяганнями, та терористичними діями, в яких гинуть люди. Водночас, право на життя як вища цінність для будь якої людини підлягає, у будь якому випадку, першочерговому захисту з боку держави.

Отже, ми розглянули що, право на життя – це невід'ємне, фундаментальне, природне та багато структурне право людини, яке повинно здійснюватись, регулюватись та захищатись кожною країною Світу. На нашу думку це визначення буде найбільш точним. З іншого боку, реалізації тільки права на життя недостатньо для повноцінного існування та розвитку особистості. Для цього необхідними є повага та дотримання інших прав та свобод. В іншому разі, право на життя перетвориться лише на право на існування.

Список використаних джерел:

1. Федорова А.Л. Право на життя як невід'ємне природне право людини URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/370/338>.
2. Кузьменко Я.П. Загальна характеристика права людини на життя. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2014 URL: [https://uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/\].dspace](https://uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/].dspace).
3. Островська Б.В. Філософські та методологічні проблеми права, 2016 URL: C:/Users/Admin/Downloads/Fmpp_2016_2_13.pdf.
4. Подковенко Т.О., Бобер С.Ю. Право на життя як найвища цінність URL: http://www.pap.in.ua/3_2016/10
5. Громовчук М.В. URL: http://www.pap.in.ua/2_2017/10.pdf

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЖОРИТАРНОЇ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ

Бразалук М.Ю., здобувач ступеня вищої освіти бакалавра 2 курсу Навчально-наукового інституту № 3, Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного права та прав людини, Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Терещенко Л.В.**

Вибори – важливий інститут суспільних відносин, які грають провідну роль у формуванні вищої державної влади в демократичних країнах. Вибори виконують цілу низку функцій, серед яких реалізація права національного суверенітету – одна з основних. Важливе місце в системі інституту виборів займає виборча система. Виборча система – це порядок організації та проведення виборів до представницьких органів державної влади та органів місцевого самоврядування [1].

Слід зазначити, що стосовно визначення терміну «виборча система» в науці конституційного права існує широкий плюралізм думок. За визначенням В.В Кравченка, виборча система – це система суспільних відносин, які

виникають із виборами органів публічної влади та визначають порядок їх формування [2, с.189-190].

На думку Ю.С. Шемшученка, виборча система – це порядок організації та проведення виборів до представницьких органів державної влади, місцевого самоврядування [3].

Як вважає В.Ф. Нестерович, виборча система – це сукупність правил і законів, що забезпечують тип організації влади, участь суспільства у формуванні державних, представницьких органів [4].

Проблематику виборчих систем досліджувала велика кількість як іноземних, так і вітчизняних науковців-правників: Е. Лейкман, Д. Ламберт, Т. Браун, Т. Кіс, А. Білоус, М. Пойченко, Є. Радченко, А. Ткачук та інші.

Дана тема є досить актуальною, оскільки однією з найбільш поширених виборчих систем серед сучасних держав є мажоритарна система. Її сутність полягає в тому, що мандати в кожному окрузі дістаються кандидатові, який набрав установлену більшість голосів.

Метою даної роботи є дослідити поняття та особливості мажоритарної системи.

Мажоритарна виборча система використовується у 83 країнах світу. Вона діє, зокрема, у Великобританії, Новій Зеландії, Франції, США, Канаді, Австралії, Японії.

Розрізняють три види мажоритарних систем:

1) абсолютної більшості (50% + 1 голос) від загальної кількості голосів. Залежно від способу функціонування даної системи вирізняють два різновиди:

- мажоритарна система повторного голосування
- мажоритарна система альтернативного (пільгового) голосування.

Якщо жоден із кандидатів не набирає такої кількості голосів, проводиться другий тур, у якому змагаються два кандидати, що набрали найбільшу кількість голосів у першому турі. У другому турі для перемоги найчастіше слід отримати відносну більшість, іноді – абсолютну. У Франції та Конго діє мажоритарна система абсолютної більшості з простою більшістю у другому турі. Зокрема, в Україні Білорусі та Гаїті під час президентських виборів у другий тур входять двоє найсильніших кандидатів, якщо в першому жоден не здобув абсолютної більшості голосів. За такою системою, визначаються результати виборів до нижньої палати парламенту Франції, а також у ФРН, Еквадорі, Білорусі, США, Великій Британії. Перевагою даного різновиду є те, що вона є потенційно демократичною, адже враховує інтереси більшості. Все ж, дана система має невисоку результативність через те, що активність електорату в другому турі істотно знижується.

2) відносної (звичайної) більшості, при якій, щоб перемогти, достатньо випередити інших кандидатів хоча б із малим відривом. Дана виборча система чинна в Австрії, Австралії, Великій Британії, Франції, США. Ця система ефективна у стабільних країнах зі сталим суспільством. Сьогодні даний тип виборчої системи використовують у 68 з 211 країн, що застосовують прямі вибори в парламент, а це 32% від загальної кількості країн. Вона є найпопулярнішою серед існуючих різновидів виборчих систем. Але даний різновид має також і один істотний недолік – він не дає можливості врахувати

інтереси всіх виборців округу, оскільки кандидат може бути обраний абсолютною меншістю виборців.

3) кваліфікованої більшості (2/3, 3/4 від загального числа поданих голосів). Вона застосовується в Італії на виборах до верхньої палати парламенту. Члени цієї палати вважаються обраними тоді, коли за них подано не менше шістдесяти п'яти відсотків голосів від загального числа тих, хто брав участь у виборах. Усе ж, дана система застосовується досить нечасто через свою низьку результативність.

Іноді дані види можуть застосовуватися одночасно. Дане явище має назву «подвійний одночасний голос». Наприклад, у Франції при виборах депутатів парламенту в першому турі голосування застосовується система абсолютної більшості, а в другому – відносної.

Голосування може відбуватись як в одномандатних, так і багатомандатних округах. Слід зазначити, що залежно від типу округу визначення результатів може відбуватися кількома способами. Представницька система голосування застосовується, у випадку, коли мажоритарна система використовується в багатомандатних округах. Її сутність полягає в тому, що кожен виборець має стільки голосів, скільки місць має бути заповнено, і кандидати з більшою кількістю зібраних голосів отримують місця, незалежно від того, який відсоток голосів вони фактично набрали.

Існує також система альтернативного голосування, яка застосовується, наприклад, у Франції та Малі. Даний різновид системи забезпечує ситуацію, за якої кандидат-переможець має отримати абсолютну кількість голосів.

У цілому мажоритарна система під час парламентських виборів сприяє виникненню явища двопартійності. В Австрії, Ірландії, Португалії, Росії, Україні, Фінляндії, Франції дана система використовується під час президентських виборів [5, с.292-295].

Отже, мажоритарна система є надійним механізмом формування стабільної державної влади, зокрема законодавчої, сприяє двопартійності. Залежно від видів системи, дана більшість може бути відотною, абсолютною чи кваліфікованою. Згідно з цією системою, мандат депутата отримує той, хто отримав більшість на виборах. Попри свої значні переваги, мажоритарна система має і ряд недоліків. До переваг можна віднести забезпечення порівняльно легкого формування парламенту та його стабільності. Це можливе через те, що парламентські мандати розподіляються в основному серед великих партій, таким чином дрібні партії відсіюються та створюється парламентська більшість.

До переваг можна віднести також і те, що ця система формує стійкий зв'язок між депутатами і виборцями, адже депутати безпосередньо обираються електоратом відповідного округу. Щоб бути обраним на ще один строк, депутат зобов'язаний постійно бути в комунікації зі своїми виборцями.

Серед недоліків можна виокремити спотворення волі виборців і не відображення реальних суспільно-політичних настроїв у країні. Дані система допускає випадки, коли партія, яка користується меншою підтримкою серед виборців, може здобути перемогу над підтримуваною виборцями партією. Це

явище викликане різною ступеню концентрації на виборчих округах прихильників різних партій.

Список використаних джерел

1. Головка В.В. Виборча система // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - Київ: В-во "Наукова думка", 2003. 688 с.: URL: <http://www.history.org.ua>.
2. Кравченко В. В. Конституційне право України: Навчальний посібник.- Вид. 3-тє, виправл. та доповн. К: Атіка, 2004 512 с.
3. Виборча система // Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998- 2004.
4. Нестерович В.Ф. Поняття виборчої системи та її основні розуміння в конституційному праві. Публічне право. 2019. № 1. с. 18.
5. Демченко В.Г. Мажоритарна виборча система: порівняльно-правова характеристика. / В.Г. Демченко // Молодий вчений. 2016 р. № 11 (38) С. 292-295.

ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ПРАВ ЛЮДИНИ

Брегін Т.В., здобувач ступеня вищої освіти бакалавра 3 курсу Навчально-наукового інституту №3 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **Халюк С.О.**

Сьогодні питання прав і свобод людини і громадянина посідає важливу роль зовнішній і внутрішній політиці всіх держав світової спільноти. Усі люди народжуються вільними й рівними у своїх правах. Права людини є соціально значущими та необхідними для захисту особи від посягань на людську гідність із боку сучасних держав.

Під поняттям "права людини" розуміються в першу чергу фундаментальні права і свободи, які називають ще конституційними, бо саме вони як найбільш важливі закріплюються в конституціях сучасних держав. Щодо цих прав встановлюються міжнародні стандарти прав людини, їх виконання є предметом контролю міжнародних правозахисних організацій.

В самому понятті "права людини" виділяють чотири аспекти:

- по-перше, це можливість діяти (чи утриматись від дії) для того, щоб забезпечити своє нормальне існування, що дає можливість вибору оптимальної, з точки зору людини, поведінки в тій чи іншій ситуації;
- по-друге, це юридично забезпечене право вибору людиною поведінки;
- по-третє, це залежність можливостей людини від реальних можливостей суспільства - від рівня його економічного, соціального, духовного і культурного розвитку;
- по-четверте, це індивідуальні права, а не колективні.[1]

Найбільшого успіху в галузі захисту прав і свобод людини досягли європейські регіональні організації. Найстарша міжурядова європейська